

ANDMEKAITSE INSPEKTSIOON

ERAELU KAITSE JA RIIGI LÄBIPAISTVUSE EEST

VAIDEOTSUS
avaliku teabe asjas nr. 2.1.-3/18/1450

Otsuse tegija	Andmekaitse Inspektsiooni juhtivinspektor Sirje Biin
Otsuse tegemise aeg ja koht	27.06.2018, Tallinn
Vaide esitamise aeg	24.05.2018
Teabevaldaja	Maksu- ja Tolliamet aadress: Lõõtsa tn 8a 15176, Tallinn e-posti aadress: emta@emta.ee
Vaide esitaja	INKASSO JA LIKVIDEERIMINE OÜ (12743947) aadress: Kiriku tee 3, Jõelähtme küla, Jõelähtme vald; 74202 Harjumaa e-posti aadress: priit@southpark.ee

RESOLUTSIOON:

Avaliku teabe seaduse (AvTS) § 45 lg 1 punkti 1 ning haldusmenetluse seaduse (HMS) § 85 punkti 4 alusel

otsustan:

- 1) jätta vaie rahuldamata;**
- 2) teha vaideotsus teatavaks vaide esitajale ja teabevaldajale.**

VAIDLUSTAMISVIIDE:

Vaide esitaja saab käesoleva otsuse vaidlustada 30 päeva jooksul, esitades halduskohtumenetluse seadustiku kohase kaebuse Tallinna Halduskohtusse. Vaideotsuse tühistamist saab nõuda üksnes koos teabevaldajalt teabe väljastamise nõudega, mis jäi vaideotsusega rahuldamata.

FAKTILISED ASJAOLUD:

1. Andmekaitse Inspektsioonis registreeriti 25.05.2018 INKASSO JA LIKVIDEERIMINE OÜ vaie, mis puudutab teabenõude täitmata jätmist Maksu- ja Tolliameti poolt. Puudused vaites kõrvaldati 30.05.2018
2. Andmekaitse Inspektsioon esitas Maksu- ja Tolliametile 01.06.2018 järelepärimise.
3. Maksu- ja Tolliamet vastas inspektsioonile 13.06.2018.

VAIDE ESITAJA NÕUE JA PÕHJENDUSED:

1. 07.05.2018 esitas INKASSO JA LIKVIDEERIMINE OÜ MTA-le teabenõude ja soovis tutvuda kõikide MTA valduses olevate ja INKASSO JA LIKVIDEERIMINE OÜ-d puudutavad

dokumentidega, sh kõik MTA-le esitatud dokumendid, taotlused, kirjavahetus, MTA korraldused, võimalikud haldusaktid, selgitused, jne).

2. Taotletud dokumendid palus teabenõudja saata e-postiga aadressile priit@southpark.ee.

3. 08.05.2018 vastusega keeldus MTA 07.05.2018 teabenõuet täitmast ja leidis, et kõikide dokumentide koondamine ning Teie esitamine on aeganõudev ning mahukas ja halvaks kõigi meie osakondade tööd. Seega ei pea me vajalikuks ja otstarbekaks rahuldada Teie 07.05.2018 teabenõuet sellises vormis. (vt Lisa 1 - INKASSO JA LIKVIDEERIMINE OÜ - teabenõue KÕIKIDE MTA valduses ja äriühingut puudutavate dokumentide esitamiseks - 07.05.2018)

4. INKASSO JA LIKVIDEERIMINE OÜ arvamusel ei ole eeluliselt usutav, et 07.05.2018 teabenõude vastus sisaldaks sedavõrd suurt andmemahutu, mis aeganõudev ning mahukas ja halvaks kõigi meie osakondade tööd.

3. Taotlus

Tuginedes eeltoodule, palun:

1. Vaadata läbi INKASSO JA LIKVIDEERIMINE OÜ vaie;

2. Tuvastada, kas 07.05.2018 teabenõude vastus sisaldaks sedavõrd suurt andmemahutu, mis nõuaks kogu Maksu ja Tolliameti töökorralduse ümberkorraldust või halvaks kõigi Maksu ja Tolliameti osakondade tööd

3. Juhul, kui Andmekaitseinspeksioon tuvastab, et antud teabenõude täitmisest keeldumine ei olnud õiguspärane, palun teha MTA-le ettekirjutus ning kohustada teabevaldajat väljastama taotlejale soovitud teave e-postiga aadressile priit@southpark.ee.

Kinnitan, et vaieldavas asjas ei ole jõustunud kohtuotsust ega toimu kohtumenetlust.

TEABEVALDAJA PÕHJENDUSED:

Sisekontrolli osakond kontrollis Teie poolt nimetatud teabenõude menetluse käiku.

INKASSO JA LIKVIDEERIMINE OÜ juhatuse liige ja prokurist (ühes isikus) edastas 07.05.2018 teabenõude maksuaudiitorile kõikide Maksu- ja Tolliameti (MTA) valduses olevate ja äriühingut puudutavate dokumentide esitamiseks seisuga 07.05.2018. Teabenõudele eelnevalt väljastas maksuaudiitor INKASSO JA LIKVIDEERIMINE OÜ-le kontrollakti kontrolli käigus tuvastatud asjaolude kohta.

Teabenõude saamist oma ametlikule e-posti aadressile tõlgendas maksuaudiitor kui teabenõuet, millele peab vastama tema. Maksuaudiitor vastas teabenõudjale, et talle on korduvalt erinevate menetluste raames selgitatud, et kõikide dokumentide koondamine ning teabenõudjale esitamine on aeganõudev ning mahukas ja halvaks kõigi meie osakondade tööd. Seega ei pea me vajalikuks ja otstarbekaks rahuldada teabenõuet sellises vormis.

Erinevate menetluste raames korduvate selgituste all pidas maksuaudiitor silmas, et nimetatud juhatuse liige ja prokurist on esitanud MTAle erinevaid teabenõudeid kõikide dokumentide väljastamiseks makseraskustesse sattunud ettevõtetete kohta, mida ta on üle võtnud.

Meie dokumendihaldussüsteemis Livelink on tehtud järgmised kanded INKASSO JA LIKVIDEERIMINE OÜ dokumentide ja kirjavahetuse kohta:

1. 09.04.2018 kontrollitoimik nr 12.2-3/043826, mille teabenõudja välja küsis, kuid mille väljastamisest maksuauditi osakond keeldus, kuna see sisaldas vaid teabenõudjale adresseeritud ja väljastatud dokumente (korraldus, kontrollakt) ning teabenõudja poolt esitatud teabenõudeid, meie poolt edastatud vastuseid ja kirjavahetust. Vastavaid asjaolusid on teabenõude esitajale ka selgitatud.

2. 08.05.2018 maksuotsus nr 12.2-3/043826-3, mis edastati teabenõudjale koos 07.05.2018 teabenõude vastusega.

3. 05.04.2018 kontrollijuhtumi nr 12.2-3/043760 käigus väljastatud korraldus, mis on teabenõudjale adresseeritud ja väljastatud.

4. 18.04.2018 taotlus teabe saamiseks käibemaksuarvestuse erikorra kohta ning teabenõude vastus;

5. 18.05.2018 taotlus kassapõhise käibemaksuarvestuse erikorra rakendamise kohta. Kuna ettevõtte on käibemaksukohustuslaste registrist kustutatud, avaldust menetlusse ei võetud ja sellest taotluse esitajale teada antud.

07.05.2018 teabenõude vastuses selgitas maksuaudiitor teabenõudjale, et INKASSO JA LIKVIDEERIMINE OÜ-l peavad olema olemas kõik äriühingut puudutavad dokumendid ning kui teabenõudjat huvitab mõni konkreetne dokument, siis palume esitada nendest dokumentidest nimekiri. Oma teabenõuet teabe taotleja ei täpsustanud ega edastanud nimekirja dokumentidest, mille esitamist ta soovib.

Arvestades ülaltoodud asjaolusid on teabenõudjal kogu teave, mis puudutab INKASSO JA LIKVIDEERIMINE OÜ andmete töötlemist Maksu- ja Tolliametis, olemas. Maksuaudiitor, kellele teabenõudja teabenõude edastas, on omakorda teabenõudjale 18.04.2018 vastuses selgitanud, et tema poolt läbiviidud menetluses täiendavaid dokumente edastada ei ole.

Enne ettevõtte ülevõtmist teabenõudja poolt ei ole Maksu- ja Tolliamet INKASSO JA LIKVIDEERIMINE OÜ kohta dokumente koostanud ega ei ole neid meile esitatud. Varasemalt esitatud deklaratsioonidega on teabenõudjal võimalik tutvuda e-maksuametis. Sisekontrolli osakond tuvastas, et dokumendihaldussüsteemis Livelink registreeritud teabes puudub teave, mida teabenõudja ise ei oma.

Vajadusel oleme valmis teabenõudjale täiendavalt selgitama, et INKASSO JA LIKVIDEERIMINE OÜ ei ole edastanud meile dokumente ega Maksu- ja Tolliamet ei ole loonud dokumente, mida teabenõudjal olemas ei ole.

ANDMEKAITSE INSPEKTSIOONI PÕHJENDUSED:

1. Avaliku teabe seaduse (AvTS) § 3 lg 1 sätestab, et avalik teave on mis tahes viisil ja mis tahes teabekandjale jäädvustatud ja dokumenteeritud teave, mis on saadud või loodud seaduses või selle alusel antud õigusaktides sätestatud avalikke ülesandeid täites. Seega saab teabenõude korras küsida koopiaid ja väljavõtteid olemasolevatest dokumentidest.

2. Teabevaldajaks on riigi- ja kohaliku omavalitsuse asutus (AvTS § 5 lg 1 punkt 1). Maksu- ja Tolliamet (MTA) on seega teabevaldajaks avaliku teabe seaduse mõttes.

3. Inspektsiooni pädevuses on AvTS § 45 lõike 1 kohaselt teabevaldajate üle riikliku ja haldusjärelvalve teostamine teabenõuete täitmise üle. Sama paragrahvi lõige 3 sätestab need asjaolud, mida inspektsioonil on võimalik kontrollida vaidemenetluse raames.

4. Teabenõude täitmisest keeldumist reguleerib AvTS § 23. Viidatud sätte esimeses lõikes on toodud alused, mil teabevaldaja keeldub teabenõuet täitmast ning teises lõikes on alused, mil teabevaldaja võib keelduda teabenõude täitmisest. Tulenevalt AvTS § 23 lõikest 3 peab teabevaldaja tegema teabenõude täitmisest keeldumise koos põhjendusega teabenõudjale teatavaks viie tööpäeva jooksul.

5. Käesoleval juhul keeldus Maksu- ja Tolliamet INKASSO JA LIKVIDEERIMINE OÜ 07.05.2018 teabenõude täitmisest põhjendusel, et kõikide dokumentide koondamine ja esitamine on aeganõudev ning mahukas ning halvaks kõigi meie osakondade töö. Teabevaldaja ei ole selgitanud, millele tuginedes on leitud, et teabe maht on suur, mis annaks AvTS § 23 lg 2 p 3 alusel õiguse teabenõude täitmisest keelduda.

6. Inspektsiooni järelepärimisele vastates selgitab teabevaldaja, et suure mahu all pidas teabenõudele vastaja silmas kõiki dokumente, mida teabenõudja juhatuse liige/prokurist on küsinud erinevate ülevõetud ettevõtete kohta, mitte üksnes INKASSO JA LIKVIDEERIMINE OÜ-d puudutavaid dokumente. Kõik viimati nimetatud äriühingut puudutavad dokumendid on teabenõudjale edastatud või juba olemas, sest on need ise koostanud. Teabenõudja ei ole ka

täpsustanud, millist dokumenti ta veel sooviks. Teabevaldaja kinnitab, et kogu temal olev teave INKASSO JA LIKVIDEERIMINE OÜ kohta on teabenõudjal olemas.

7. Inspektsioon on seisukohal, et kui vaide esitaja ei täpsustanud teabenõuet, oli MTA-l kohustus väljastada need dokumendid, mida vaide esitajale pole varem edastatud ning võimalus keelduda AvTS § 23 lg 2 p 1 alusel vaide esitajale varasemalt edastatud dokumentide/kirjade (mis eelduslikult on vaide esitajal olemas) väljastamisest.

Isiku poolt asutusele edastatud dokumentide osas on halduskohus asjas 3-16-994 asunud seisukohale, *et riigiasutused võivad, kuid ei ole kohustatud väljastama avaldajale koopiaid tema enese pöördumistest. Kuigi taotleja poolt riigiasutusele esitatud pöördumist võib AvTS § 3 lg 1 mõistes näha teabena, mille riigiasutus saab avalikke ülesandeid täites ja seega saaks vastavat pöördumist justkui käsitleda avaliku teabena, mis tuleb taotlejale väljastada, siis selline tõlgendus ei ole kooskõlas AvTS-i eesmärgiga.*

Avaliku teabe mõiste sisustamisel tuleb lähtuda seaduse eesmärgist. AvTS §-is 1 sätestatud seaduse eesmärgi kohaselt peab AvTS tagama igaihele võimaluse pääseda juurde üldiseks kasutamiseks mõeldud teabele, lähtudes demokraatliku ja sotsiaalse õigusriigi ning avatud ühiskonna põhimõtetest, ning looma võimalused avalikkuse kontrolliks avalike ülesannete täitmise üle. Riigiasutusele esitatavat avaldust ei saa üldjuhul pidada üldiseks kasutamiseks mõeldud teabeks. Veelgi enam, teabe väljastamine ei teeni avatud ühiskonna ega demokraatliku ja sotsiaalse õigusriigi põhimõtteid, kuna seadus kohustab väljastama eelkõige sellist teavet, mis ei olnud taotlejale varem teada. Isiku enda pöördumine on talle sisuliselt tuttav. Koopia tuleb väljastada siis, kui see on vajalik isiku põhiõiguste kaitseks, näiteks selleks, et avaldaja saaks tõendada riigisisese edasikaebeõiguse ammendumist EIK-i menetluses. Seda, kas pöördumine on vajalik isiku põhiõiguste kaitseks, tuleb igakordselt eraldi hinnata.

Tulenevalt eeltoodust oli MTA-l võimalik keelduda vaide esitaja ja MTA vahelise kirjavahetuse väljastamisest põhjusel, et nimetatud dokumendid on vaide esitajale juba edastatud või olemas ning vaide esitaja ei ole põhjendanud neid dokumente uuesti saada.

8. Teabevaldaja kinnitab, et INKASSO JA LIKVIDEERIMINE OÜ ei ole edastanud neile dokumente ega nemad ei ole loonud dokumente, mida teabenõudjal juba olemas ei ole.

9. Kui vaide esitaja soovib siiski täiendavalt ka enda ja MTA vahelisest kirjavahetusest koopiaid, mis on tal eelduslikult olemas, siis tuleb vaide esitajal põhjendada vajadust saada seda teavet teistkordselt. Kui teabe teistkordse saamise vajadust ei põhjendata, võib teabevaldaja keelduda teabenõude täitmisest (AvTS § 23 lg 2 p 1).

Tuginedes eeltoodule jätan vaide rahuldamata.

/allkirjastatud digitaalselt/

Elve Adamson

peainspektor

peadirektori volitusel